

ОУ „СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ - ВАРНА

УТВЪРЖДАВАМ: X
ДИРЕКТОР
/Дарина Димитрова/

ПРОГРАМА
за предоставяне на равни възможности и за приобщаване
на ученици от уязвимите групи
учебна 2022/2023 година

Програмата и планът към нея са приети с решение на ПС с протокол №13/09.09.2022 г. и утвърдена със Заповед №РД 07-429/12.09.2022 г. на директора.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Уязвими са онези лица или групи, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлага обществото и икономиката и стават жертва или попадат в ситуация на риск от социално изключване. Причините за това са различни и разнообразни като: живот в крайна бедност, или ниски доходи и материални лишения; социални и психологически фактори; недостъпна среда; здравни и възрастови проблеми; липса или недостатъчни социални умения и образование; отношение към тях, основано на предразсъдъци. Образованието у нас и в световен мащаб е изправено пред сериозни предизвикателства: все по-често се сблъскваме с представители на различни култури, различни от нашите ценности и норми, традиции и гледни точки. Хората пътуват и живеят на различни места по света, учат в интернационална среда. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите; за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване; за толерантност към другите и към самите себе си.

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси, насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигане на стандарта за приобщаващо образование в ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ изисква осигуряването на диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите особености, превенция на ранното напускане на училище, навременно систематизиране на наличната информация, с цел да се организира и оптимизацията учебният процес.

ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ работи за осъществяване на успешно приобщаващо образование и постигане на крайната цел – създаване на приобщаващо общество, което да позволи на всички деца и възрастни, независимо от пол, възраст и етническа принадлежност, нарушения в развитието, или заболявания да участват в живота на обществото и да имат своя принос.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба с дискриминацията в областта на образованието;
- Европейска социална харта (ревизирана);
- Европейска конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;

III. ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

- Гарантиране правото на достъп на всяко дете до училището и правото му на качествено образование;

- Гарантиране достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности;
- Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените умения на практика;
- Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал;
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждането на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на училището;
- Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, ученика и семейството, партньорските организации и Училищно настоятелство;
- Недопускане влиянието на социалното неравенство върху процеса на обучение и участието на учениците в дейности на училището;
- Нетърпимост към дискриминационните нагласи и поведение и подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество;
- Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование, съобразно потребностите на учениците.

IV. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Уточняване на понятието, планиране на дейности, осигуряващи равни възможности и за приобщаване на учениците от уязвими групи.

УТОЧНЯВАНЕ НА ПОНЯТИЕТО „УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ“ В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“:

1. Деца в риск по смисъла на Закона за закрила на детето са:

- чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени, или детето е останало без тяхната грижа;
- което е жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание в или извън семейството му;
- за което съществува опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие;
- което страда от увреждания, както и от трудно лечими заболявания, констатирани от специалист;
- за което съществува риск от отпадане от училище или което е отпаднало от училище.

2. В Информационната система за развитие на Механизма (ИСРМ) на база подадената информация в Модул „Отсъствия“ от НЕИСПУО, деца и ученици в риск от отпадане се

идентифицират по някой от следните критерии:

- допуснати през учебната година повече от 130 часа отсъствия по уважителни и неуважителни причини общо;
  - повече от 40 часа отсъствия по неуважителни причини;
  - за селектираната група ученици, които имат повече от посочените по-горе отсъствия по неуважителни причини и подлежат на задължително предучилищно или училищно образование съгласно чл. 8, ал. 2 от ЗПУО, директорът на училището подава сигнал с имената и броя на отсъствията по неуважителни причини за посочения период до кмета на общината (с копие до областните управители) с искане за налагане на административно наказание на родителите, настойниците/попечителите или лицата, които полагат грижи за децата и учениците по реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование с обратна връзка към училището.
3. Деца на родители от уязвими групи – трайно безработни, здравно неосигурени, с увреждания и др.
  4. Деца със специални образователни потребности /СОП/.
  5. Деца в риск от зависимости /алкохол, цигари, наркотични вещества, хазарт, компютърна зависимост/.
  6. Деца в риск от проява на асоциално, в т.ч. и агресивно поведение.

V. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Предоставяне на равни възможности за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи означава всички ученици да вземат участие в училищния живот (образование, свободно време и т.н). Да се създадат условия за равнопоставеност, които да осигурят тяхното пълноценно участие в зависимост от желанията и избора им.

ОУ „Св. св. Кирил и Методий” Варна е неспециализирано общинско училище, в което се провежда обучение от I до VII клас с дневна форма на обучение в два етапа: начален - от I до IV клас включително и прогимназиален - от V до VII клас включително. Поради високия обществен авторитет на учебното заведение то е силно желано от родители и ученици, на които са предоставени равни възможности за прием на база обективни критерии, приети от Педагогическия съвет поради по-големия брой кандидати от реалните възможности - наличен брой класни стаи в сградата и съответстващи на действащата нормативна уредба. Налице е законосъобразен и безпристрастен подход и при преместване на ученици от други училища - спазване на определения от МОН максимален брой ученици в паралелка, който гарантира оптимален обхват в хода на образователно-възпитателния процес провеждане на качествени учебни дейности, водещи до висока образователна резултатност. На обучаваните в учебното заведение се предоставят равни възможности във всички направления на училищния живот - учебни часове, извънкласни и извънучилищни дейности, ученическо самоуправление и др. Съблюдават се всички права на учениците, формулирани в ЗПУО, ПДУ и едновременно с това се упражнява единен подход по отношение спазване на задълженията им. Утвърждава се позитивна дисциплина и се

осигурява подкрепа за личностното развитие на всеки ученик. При работа с учениците се прилага принципа на превенцията на обучителните и възпитателните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в съответствие с индивидуалните им потребности. Подкрепата включва: индивидуална и екипна работа на учителите, допълнително обучение по учебни предмети в часовете за консултации, екипна работа на педагози и училищни психолози, занимания по интереси, библиотечно-информационно обслужване, училищна охрана, грижа за здравето и храненето, поощряване с морални и материални награди и др. Специфични за учебното заведение са съвместните дейности с Училищното настоятелство, даващи възможност родители с подходяща квалификация да участват в програмите „Училище - модел за толерантни взаимоотношения” и „С родители в класната стая”. Позитивни са резултатите и от програми на училището с НПО и ВУЗ - Детски театрален клуб „Арти”, Регионална библиотека „П. Славейков”, ИУ и ДИКПО към ШУ „Епископ Константин Преславски” и др.

Училището осигурява социална защита на правата на децата, създава благоприятни условия за тяхното развитие чрез:

1. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.
2. Изграждане на позитивен психологически климат.
3. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.
4. Диагностична работа с цел идентифициране на неблагоприятните социални явления, типа семейно възпитание, хармоничност на семейните отношения като цяло.
5. Информирание и превенция на асоциални явления.
6. Практическо обучение на децата и учениците за жизнено важни социални умения – превенция на negliжирането, насилието и други рискове в детска възраст.
7. Екипно въздействие и взаимодействие учител-родител-подпомагачи педагогически специалисти – създаване на професионална учебна общност за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

- Изградена привлекателна, подкрепяща и мотивираща среда в училище.
- Подобро включване на децата и учениците в образователния процес и повишена готовност за училищно обучение.
- Повишена толерантност.

VII. ПЛАН с конкретни дейности за изпълнение на програмата:

№	Дейност	Срок	Отговорно лице
1.	„Опознаване и проучване проблемите на учениците, причините за тяхното възникване и подпомагане за преодоляването им“ „Възпитание в толерантност, стремеж към сътрудничество и изграждане на комуникативни умения“	септември 2022г.	психолози

2.	Подаване на информация от класните ръководители за наличие на ученици от уязвими групи	октомври 2022г.	класни ръководители
3.	Организиране на групи за занимания по интереси	Октомври 2022г.	класни ръководители, учители
4.	Включване на учениците в организирани образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности	съгласно плана на класните ръководители	класни ръководители, учители
5.	Разглеждане на теми, свързани с превенция на насилието и тормоз	съгласно плана за квалификационната дейност	класни ръководители, учители, психолози
6.	Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	класни ръководители, психолози, координатор
7.	Идентифициране на учениците със СОП	постоянен	класни ръководители, учители, ресурсен учител, координатор
8.	Оценка на потребности на деца и ученици със СОП	при необходимост	екип за подкрепа на личностно развитие
9.	Осъществяване на обща и допълнителна подкрепа, проследяване на напредъка, корекции в плана при необходимост	постоянен	екип за подкрепа на личностно развитие
10.	Награждаване на ученици	постоянен	класни ръководители, учители, директор
11.	Психологическа подкрепа, консултации	постоянен	психолози
12.	Стимулиране участието на учениците в състезания, олимпиади и конкурси	постоянен	класни ръководители, учители
13.	Партньорство с родителите	постоянен	класни ръководители, учители

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В училището няма уязвими групи и отделни ученици, което не изключва необходимостта от повишено внимание от страна на всички педагогически специалисти и бърза, правилна реакция при установяване на подобни случаи. В центъра на успешната формула за работата на училищното ръководство и всички педагогически специалисти е обичта към детето, грижата за неговото пълноценно интелектуално и емоционално развитие.

